

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านสถิติของโรงพยาบาลเอกชน เสนอไว้ในตารางที่ 4-6

ตอนที่ 2 ข้อมูลส่วนตัวของตัวอย่างประชากร เสนอไว้ในตารางที่ 7

ตอนที่ 3 การจัดการทางการพยาบาล ที่ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของพยาบาล
ผู้บริหาร ในโรงพยาบาลเอกชน เสนอเป็นค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการจัดการ
ในตารางที่ 8-12

ตอนที่ 4 กิจกรรมการพยาบาลที่ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของพยาบาลประจำการ
ในโรงพยาบาลเอกชน เสนอเป็นค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับกิจกรรมการพยาบาล
ในตารางที่ 13-21

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การจัดการทางการพยาบาล
ของพยาบาลผู้บริหาร และกิจกรรมการพยาบาลของพยาบาลประจำการ จำแนกตามการได้รับการ
อบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เสนอไว้ในตารางที่ 22-23

ตอนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ในโรงพยาบาล
เอกชน เสนอไว้ในตารางที่ 24-25

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านสถิติกรรมของโรงพยาบาลเอกชน จำนวน 10 โรงพยาบาล

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมฐานของสถิติจำนวนเตียงและจำนวนการคลอดในโรงพยาบาลเอกชน

ลำดับข้อ	รายการ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ามัชฌิมฐาน
1.	จำนวนเตียงในห้องพักคลอดและห้องคลอด	25	5	11
2.	จำนวนเตียงในห้องพักหลังคลอดทั้งหมด	120	16	29
	ห้องพัก 1 เตียง (เดี่ยว)	36	4	19
	ห้องพัก 2 เตียง (คู่)	16	0	6
	ห้องพัก ตั้งแต่ 3 เตียงขึ้นไป (รวม)	78	0	7
3.	จำนวนเตียงในห้องพักทารกแรกคลอดปกติ	120	25	37
	จำนวนเตียงในห้องพักทารกแรกคลอดที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ	40	2	6
	จำนวนเตียงทารกแรกคลอดที่อยู่ร่วมกับแม่ (Rooming-in)	22*	-	-
4.	การคลอดตลอดปี 2535 จำนวน (คน)	6,000	606	1,293
	โดยการผ่าตัด	2,000	237	550
	โดยการคลอดปกติ	4,500	208	648
	คลอดทารกแรกคลอดน้ำหนักน้อย (< 2,500 กรัม)	600	6	67
	คลอดทารกแรกคลอดที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ	600	6	52

* มีเพียงโรงพยาบาลเดียวเท่านั้น

จากตารางที่ 4 พบว่า โรงพยาบาลเอกชนมีค่ามัชฌิมฐาน จำนวนเตียงในห้องพักคลอด และห้องคลอด 11 เตียง จำนวนเตียงในห้องพักหลังคลอดทั้งหมด 29 เตียง จำนวนเตียงห้องพักพิเศษ 1 เตียง 19 เตียง จำนวนเตียงห้องพักพิเศษ 2 เตียง 6 เตียง จำนวนเตียงห้องพักพิเศษตั้งแต่ 3 เตียงขึ้นไป 7 เตียง จำนวนเตียงในห้องพักทารกแรกคลอดปกติ 37 เตียง และจำนวนเตียงทารกแรกคลอดที่อยู่ร่วมกับแม่ (Rooming - in) สูงสุด 22 เตียง

พบว่า โรงพยาบาลเอกชน มีค่ามัชฌิมฐาน จำนวนการคลอดตลอดปี 2535 ทั้งหมด 1,293 คน จำนวนการคลอดโดยการผ่าตัด 550 คน จำนวนการคลอดปกติ 648 คน จำนวนการคลอดทารกแรกคลอดน้ำหนักน้อย 67 คน และจำนวนการคลอดทารกแรกคลอดที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ 62 คน

ตารางที่ 5 ค่ามัธยฐานของจำนวนทารกและจำนวนเวลาที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ใน
โรงพยาบาลเอกชนตามการรายงานของพยาบาลผู้บริวาร

ลำดับข้อ	รายการ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่ามัธยฐาน
1.	จำนวนทารกที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดี๋ยวมื่อออกจากโรงพยาบาล (ร้อยละ)	70.00	0.00	7.50
	จำนวนทารกที่เลี้ยงด้วยนมแม่และนมผสมเมื่อออกจากโรงพยาบาล (ร้อยละ)	100.00	20.00	70.00
	จำนวนทารกที่เลี้ยงด้วยนมผสมอย่างเดี๋ยวมื่อออกจากโรงพยาบาล (ร้อยละ)	40.00	0.00	15.00
2.	จำนวนชั่วโมงภายหลังคลอดที่ทารกจะได้นมแม่	48	1/2	12
3.	จำนวนชั่วโมงการอยู่ร่วมกันระหว่างแม่และทารกต่อวัน	24	1	6
4.	จำนวนวันโดยเฉลี่ยที่แม่อยู่ในโรงพยาบาลหลังคลอดปกติ	5	3	4
	คลอดโดยการผ่าตัด	10	4	6

จากตารางที่ 5 พบว่า โรงพยาบาลเอกชน มีค่ามัธยฐาน จำนวนทารกที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดี๋ยวมื่อออกจากโรงพยาบาล ร้อยละ 7.50 ร้อยละ 70.00 และร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

พบว่า โรงพยาบาลเอกชนมีค่ามัธยฐานจำนวนชั่วโมงภายหลังคลอดที่ทารกจะได้ดื่มนมแม่คือ 12 ชั่วโมง โดยมีจำนวนชั่วโมงภายหลังคลอดที่ทารกจะได้ดื่มนมแม่เร็วที่สุดคือครึ่งชั่วโมง และช้าที่สุดคือ 48 ชั่วโมง จำนวนชั่วโมงที่ทารกจะได้อยู่กับแม่ในแต่ละวันคือ 6 ชั่วโมง

พบว่า โรงพยาบาลเอกชนมีค่ามัธยฐานจำนวนวันโดยเฉลี่ยที่แม่อยู่ในโรงพยาบาลหลังคลอดปกติ 4 วัน และคลอดโดยการผ่าตัด 6 วัน

ตารางที่ 6 จำนวนโรงพยาบาลที่กำหนดนโยบายและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ลำดับข้อ	รายการ	จำนวนโรงพยาบาล (N = 10)
นโยบาย		
1.	กำหนดนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไม่ได้ เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร	5
2.	กำหนดนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เป็น ลายลักษณ์อักษร	3
3.	เคยมีคำสั่งให้ทำนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ไปปฏิบัติ	3
4.	เปิดเผยนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ไว้ใน ทุกหน่วยงาน เช่น ห้องฝากครรภ์ ห้องคลอด และห้องหลังคลอด	0
กิจกรรม		
1.	เปิดเผย ตีรูปภาพ และสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ อาหารทดแทนนมแม่ไว้โดยทั่วไป	10
2.	มีสูติแพทย์เป็นผู้รับผิดชอบการรับฝากครรภ์และทำคลอด	10
3.	มีร้านค้า หรือมีตัวแทน เพื่อจำหน่าย หรือแจกผลิตภัณฑ์อาหาร ทดแทนนมแม่รวมถึงขวดนมและหัวนมยางภายในโรงพยาบาล	9
4.	รับบริจาคนมผงจากบริษัทผลิตภัณฑ์อาหารทดแทนนมแม่เพื่อนำมาใช้ ในห้องทารกแรกคลอดปกติ	8
5.	จัดทำแผ่นพับ เอกสาร และคู่มือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ให้บุคลากรและผู้มารับบริการ	7
6.	มีสถานรับเลี้ยงเด็กในโรงพยาบาล	3

จากตารางที่ 6 พบว่า โรงพยาบาลเอกชนจำนวนครึ่งหนึ่ง กำหนดนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ แต่ไม่ได้เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และมีโรงพยาบาลเอกชนจำนวน 3 โรงพยาบาลที่กำหนดนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นลายลักษณ์อักษร และเคยมีคำสั่งให้ผ่านนโยบายนี้ไปปฏิบัติ โดยที่โรงพยาบาลเอกชนทั้งหมดยังไม่ได้มีการเปิดเผยนโยบายนี้ไว้ในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

พบว่า โรงพยาบาลเอกชนจำนวน 7 โรงพยาบาล มีการ "จัดทำแผ่นพับเอกสาร และคู่มือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้บุคลากรและผู้มารับบริการ" และมี 3 โรงพยาบาล "ที่มีสถานรับเลี้ยงเด็กในโรงพยาบาล" ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

พบว่า โรงพยาบาลเอกชนทั้งหมดมีการ "เปิดเผยทัศนคติและสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์อาหารทดแทนนมแม่ไว้โดยทั่วไป" โดยที่โรงพยาบาลเอกชนส่วนใหญ่ยังคง "มีร้านค้าหรือมีตัวแทน เพื่อจำหน่ายหรือแจกผลิตภัณฑ์อาหารทดแทนนมแม่ภายในโรงพยาบาล" และ "รับบริจาคนมผงจากบริษัทผลิตภัณฑ์อาหารทดแทนนมแม่ เพื่อนำมาใช้ในโครงการแรกคลอดปกติ" ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่ไม่ได้ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

พบว่า โรงพยาบาลเอกชนทั้งหมดมีสูติแพทย์เป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรมการรับฝากครรภ์ และทำคลอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลส่วนตัวของตัวอย่างประชากร

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของพยาบาลผู้บริหาร และพยาบาลประจำการ จำแนกตามตำแหน่งงาน แผนกที่ทำงาน วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ลำดับที่	ข้อมูลส่วนตัว	พยาบาลผู้บริหาร		พยาบาลประจำการ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.	ตำแหน่งงาน				
	หัวหน้าหอผู้ป่วย	36	78.26		
	ผู้ตรวจการพยาบาล	10	21.74		
	รวม	46	100.00		
	ผดุงครรภ์			11	4.91
	พยาบาลวิชาชีพ			213	95.08
	รวม			224	100.00
2.	แผนกที่ทำงาน				
	รับฝากครรภ์	1	2.17	10	4.46
	ห้องคลอด	9	19.57	50	22.32
	ห้องหลังคลอด	15	32.60	71	31.70
	ห้องทารกแรกคลอดปกติ	9	19.57	82	36.61
	ทำงานหมุนเวียนมากกว่า 1 แผนกขึ้นไป	12	26.09	11	4.91
	รวม	46	100.00	224	100.00
3.	วุฒิการศึกษา				
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	14	30.43	31	13.84
	ปริญญาตรี	32	69.57	193	86.16
	รวม	46	100.00	224	100.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อมูลส่วนตัว	พยาบาลผู้บริหาร		พยาบาลประจำการ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4.	สถานภาพสมรส				
	โสด	9	19.57	167	74.56
	คู่	37	80.43	52	23.21
	หม้าย	-	-	5	2.23
	รวม	46	100.00	224	100.00
5.	ประสบการณ์การทำงานด้านพยาบาล (ปี)				
	ต่ำกว่า 10	3	6.52	167	74.56
	11 - 15	11	23.91	27	12.05
	มากกว่า 15	32	69.57	30	13.39
	รวม	46	100.00	224	100.00
6.	ประสบการณ์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่				
	เคย	30	65.22	41	18.30
	ไม่เคย	16	34.78	183	81.70
	รวม	46	100.00	224	100.00
7.	การเข้าร่วมประชุม/อบรม เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่				
	เคย	33	71.74	80	35.71
	ไม่เคย	13	28.26	144	64.29
	รวม	46	100.00	224	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลผู้บริหาร ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งงาน หัวหน้าหอผู้ป่วย คิดเป็นร้อยละ 78.26 ทำงานรับผิดชอบในแผนกห้องหลังคลอด คิดเป็นร้อยละ 32.60 รองลงมาคือ รับผิดชอบมากกว่า 1 แผนกขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.09 มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 69.57 มีสถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 80.43 ทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 69.57 เคยเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ คิดเป็นร้อยละ 65.22 และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ คิดเป็นร้อยละ 71.74

พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งงานพยาบาลวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 95.98 ทำงานในแผนกห้องทารกแรกคลอดปกติและห้องหลังคลอด คิดเป็นร้อยละ 36.61 และ 31.70 ตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 4.46 เท่านั้น ที่ทำงานในแผนก รับฝากครรภ์ ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 86.16 มีสถานภาพสมรส โสด คิดเป็นร้อยละ 74.55 ทำงานต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 74.56 ไม่เคยเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ คิดเป็นร้อยละ 81.70 และร้อยละ 64.29 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 การจัดการทางการพยาบาลที่ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของพยาบาลผู้บริหารใน
โรงพยาบาลเอกชน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการจัดการทางการพยาบาล จำแนก
เป็นรายด้านและรวม

ลำดับข้อ	การจัดการทางการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับการจัดการ
1.	การวางแผน	2.42	0.84	น้อย
2.	การอำนวยความสะดวก	2.34	0.71	น้อย
3.	การควบคุม	2.32	0.75	น้อย
4.	การจัดระบบงาน	2.28	0.75	น้อย
	รวม	2.35	0.71	น้อย

จากตารางที่ 8 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลผู้บริหารรายงานว่าการจัดการ
ทางการพยาบาลด้านการวางแผน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการควบคุม ด้านการจัดระบบงาน
และรวมทุกด้าน อยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการจัดการทางการพยาบาลด้านการวางแผน จำแนกเป็นรายชื่อและรวม

ลำดับข้อ	การจัดการทางการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับการจัดการ
1.	กำหนดนโยบายในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.93	1.08	ปานกลาง
2.	กำหนดสถานที่ในการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงาน	2.76	1.10	ปานกลาง
3.	กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.72	1.09	ปานกลาง
4.	กำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงาน	2.70	1.05	ปานกลาง
5.	กำหนดกิจกรรมที่แต่ละหน่วยงานต้องปฏิบัติ	2.67	1.03	ปานกลาง
6.	กำหนดแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.65	1.02	ปานกลาง
7.	กำหนดระยะเวลาของแผนปฏิบัติงาน	2.33	1.01	น้อย
8.	กำหนดกลุ่มเป้าหมายของการปฏิบัติงาน	2.30	1.03	น้อย
9.	กำหนดชนิดและจำนวนของสื่อและวัสดุอุปกรณ์	2.20	1.13	น้อย
10.	กำหนดวิธีการประเมินผลความสำเร็จของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.04	0.94	น้อย
11.	กำหนดให้มีคณะกรรมการประสานงานส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโรงพยาบาล	2.00	1.05	น้อย
12.	กำหนดงบประมาณที่ต้องใช้ในการจัดการอบรมและจัดหาสื่อต่าง ๆ	1.74	0.83	น้อย
รวม	ด้านการวางแผน	2.42	0.84	น้อย

จากตารางที่ 9 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลผู้บริหาร รายงานว่า การจัดการทางการพยาบาลด้านการวางแผน อยู่ในระดับน้อย คือมีค่าเฉลี่ย 2.42 เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่า จำนวนครึ่งหนึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และมี ข้อ "กำหนดนโยบายในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่" มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.93

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการจัดการทางการพยาบาล ด้านการ
จัดระบบงาน จำแนกเป็นรายชื่อและรวม

ลำดับข้อ	การจัดการทางการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับการจัดการ
1.	มอบหมายให้บุคลากรในแผนกหลังคลอดรับผิดชอบกิจกรรม การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในหญิงระยะหลังคลอด	2.70	1.11	ปานกลาง
2.	จัดทำอัตรากำลังบุคลากรให้มีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	2.54	0.98	ปานกลาง
3.	จัดสถานที่ให้สูติศึกษา เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาต่าง ๆ ไว้เป็น สัดส่วนและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน	2.52	1.01	ปานกลาง
4.	ระบุขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานไว้ อย่างชัดเจน	2.52	1.07	ปานกลาง
5.	จัดทำหรือจัดหาสื่อและโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ สไลด์ โปสเตอร์ ภาพพลิก และวีดีโอ	2.28	1.05	น้อย
6.	จัดทำสายการปฏิบัติงานเพื่อการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วย นมแม่ไว้อย่างชัดเจน	2.16	1.07	น้อย
7.	มอบหมายให้บุคลากรในแผนกฝากครรภ์รับผิดชอบกิจกรรม การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระยะตั้งครรภ์	2.15	0.94	น้อย
8.	มอบหมายให้บุคลากรในแผนกห้องคลอดรับผิดชอบกิจกรรม การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระยะคลอด	2.15	1.01	น้อย
9.	จัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนา แก่บุคลากรในโรงพยาบาล เกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.11	0.92	น้อย
10.	จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อการส่งเสริมการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่	1.98	1.06	น้อย
11.	จัดประชุมพิเศษเกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วย นมแม่แก่บุคลากรใหม่ ภายใน 6 เดือนแรกที่เข้าทำงาน	1.72	0.98	น้อย
รวม	ด้านการจัดระบบงาน	2.28	0.75	น้อย

จากตารางที่ 10 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลผู้บริหารรายงานว่า การจัดการทางการพยาบาล ด้านการจัดระบบงาน อยู่ในระดับน้อย คือมีค่าเฉลี่ย 2.28 เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อ 1, ข้อ 2, ข้อ 3 และ ข้อ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.70 คือ ข้อ "มอบหมายให้บุคลากรในแผนกหลังคลอดรับผิดชอบกิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในหญิงหลังคลอด"

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการจัดการทางการพยาบาลด้านการ
อำนวยการ จำแนกเป็นรายข้อและรวม

ลำดับข้อ	การจัดการทางการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับการจัดการ
1.	ให้กำลังใจและคอยกระตุ้นบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างเต็ม ความสามารถ	2.72	0.93	ปานกลาง
2.	ประสานงานระหว่างบุคลากรในสายงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง	2.63	1.00	ปานกลาง
3.	ให้คำแนะนำปรึกษาแก่บุคลากรเมื่อมีปัญหา	2.59	0.96	ปานกลาง
4.	จัดสภาพสิ่งแวดล้อม ให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของ บุคลากร	2.54	0.78	ปานกลาง
5.	จัดหาตำราและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วย นมแม่ ไว้ให้บุคลากรได้ศึกษาและอ้างอิง	2.30	0.81	น้อย
6.	ศึกษาความต้องการด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากร เกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.30	0.96	น้อย
7.	จัดหาสื่อและวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ที่ต้องใช้ให้มีจำนวน เพียงพอกับความต้องการของบุคลากรและการบริการ	2.15	0.87	น้อย
8.	แจ้งให้บุคลากรทราบถึงนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่ โดยการติดประกาศ ทำหนังสือเวียน หรือจัด ประชุมชี้แจง	2.09	0.78	น้อย
9.	ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการหมุนเวียนเข้ารับ การอบรม ประชุม สัมมนา เกี่ยวกับการส่งเสริมการ เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ทั้งในและนอกโรงพยาบาล	2.09	0.84	น้อย
10.	สนับสนุนการจัดกิจกรรมพิเศษ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงลูก ด้วยนมแม่ ในวันแม่ วันเด็ก หรือวันสำคัญอื่น ๆ	2.00	1.01	น้อย
รวม	ด้านการอำนวยการ	2.34	0.71	น้อย

จากตารางที่ 11 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลผู้บิหาร รายงานว่า การจัดการ
ทางการพยาบาลด้านการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับน้อย คือมีค่าเฉลี่ย 2.34 เมื่อพิจารณาในรายชื่อ
พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อ 1, ข้อ 2, ข้อ 3, ข้อ 4 ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
ระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.72 คือข้อ "ให้กำลังใจและคอยกระตุ้นบุคลากรให้
ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ"

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการจัดการทางการแพทย์พยาบาลด้านการควบคุม จำแนกเป็นรายชื่อและรวม

ลำดับข้อ	การจัดการทางการแพทย์พยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับการจัดการ
1.	มีการควบคุมความสะอาดของสถานที่และบริการความสะอาด สบายให้แก่ผู้มารับบริการ	2.93	1.02	ปานกลาง
2.	มีการตรวจเยี่ยมการปฏิบัติงานของบุคลากร	2.61	1.02	ปานกลาง
3.	มีการติดตามว่าปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้รับการแก้ไข	2.57	0.98	ปานกลาง
4.	มีการประชุมเพื่อประเมินปัญหาและข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร	2.30	0.96	น้อย
5.	มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรตามเกณฑ์ที่ กำหนดไว้	2.30	0.99	น้อย
6.	มีการตรวจสอบการบันทึกข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.11	0.85	น้อย
7.	มีการตรวจสอบสภาพ และคุณภาพของสื่อและวัสดุทัศนูปกรณ์ ต่าง ๆ ที่ใช้อย่างสม่ำเสมอ	2.07	0.90	น้อย
8.	มีการควบคุมปริมาณการเบิกจ่ายสื่อและวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ	1.67	0.70	น้อย
รวม	ด้านการควบคุม	2.32	0.75	น้อย

จากตารางที่ 12 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลผู้บริหาร รายงานว่า การจัดการทางการแพทย์พยาบาลด้านการควบคุม อยู่ในระดับ น้อย คือมีค่าเฉลี่ย 2.32 เมื่อพิจารณาในรายชื่อพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อ 1, ข้อ 2, และ ข้อ 3 ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.93 คือข้อ "มีการควบคุมความสะอาดของสถานที่และบริการความสะอาดสบายให้แก่ผู้มารับบริการ"

ตอนที่ 4 กิจกรรมการพยาบาลที่ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของพยาบาลประจำการในโรงพยาบาล เอกชน

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกิจกรรมการพยาบาล จำแนกเป็นรายด้าน และรวม ของพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลเอกชน

ลำดับข้อ	กิจกรรมการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับกิจกรรม
1.	การชี้แจงให้หญิงตั้งครรภ์ทราบถึงประโยชน์และวิธีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.69	0.64	ปานกลาง
2.	การไม่ให้อาหาร น้ำ หรืออาหารอื่นแก่เด็กแรกคลอด นอกจากนมแม่ เว้นแต่จะมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์	2.66	0.55	ปานกลาง
3.	การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.60	0.68	ปานกลาง
4.	การสนับสนุนให้ลูกได้ดูดนมแม่ทุกครั้งที่ลูกต้องการ	2.53	0.84	ปานกลาง
5.	การแสดงให้เห็นวิธีเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และวิธีทำให้น้ำนมยังคงมีปริมาณพอเพียง แม้ว่าแม่และลูกจะต้องแยกกัน	2.39	0.79	น้อย
6.	การส่งเสริมให้แม่และลูกอยู่ในห้องเดียวกันตลอด 24 ชั่วโมง	2.21	0.58	น้อย
7.	การไม่ให้ลูกดูดหัวนมยางและหัวนมปลอม หรือหัวนมหลอก	1.89	0.83	น้อย
8.	การช่วยแม่เริ่มให้ลูกดูดเต้านมภายในครึ่งชั่วโมงแรก หลังคลอด	1.55	0.66	น้อย
รวม	กิจกรรมการพยาบาล	2.51	0.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ รายงานว่า กิจกรรมการพยาบาลรวมด้านอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ย 2.51 เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย จำนวน 4 ข้อเท่ากัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.69 คือข้อ "ชี้แจงให้หญิงตั้งครรภ์ทุกคนทราบถึงประโยชน์และวิธีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่" ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ "ช่วยแม่เริ่มให้ลูกดูดเต้านมภายในครึ่งชั่วโมงแรกหลังคลอด"

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกิจกรรมการพยาบาล ในระยะตั้งครรภ์ ด้านการชี้แจงให้หญิงตั้งครรภ์ทุกคนทราบถึงประโยชน์และวิธีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จำแนกตามรายชื่อและรวม

ลำดับข้อ	กิจกรรมการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับกิจกรรม
1.	สอบถามความต้องการของแม่ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	3.19	0.91	ปานกลาง
2.	แนะนำแม่เกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดของเต้านมและหัวนม	3.11	0.88	ปานกลาง
3.	ให้ความรู้แก่แม่เกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของนมแม่ที่มีภูมิคุ้มกันโรค	3.08	0.86	ปานกลาง
4.	ให้ความรู้แก่แม่เกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าและนมแม่ในการสร้างความผูกพันระหว่างแม่และลูก	3.06	0.88	ปานกลาง
5.	ให้ความรู้แก่แม่เกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของนมแม่เป็นรายบุคคล	3.04	0.82	ปานกลาง
6.	ให้ความรู้แก่แม่เกี่ยวกับการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และคุณค่าครบทั้ง 5 หมู่	3.02	0.83	ปานกลาง
7.	ให้ความรู้แก่แม่เกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของนมแม่ทางโภชนาการ	2.98	0.88	ปานกลาง
8.	ให้ความรู้แก่แม่เกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของนมแม่ต่อสุขภาพของแม่	2.96	0.90	ปานกลาง
9.	ให้ความรู้แก่แม่เกี่ยวกับโทษของขาดองเหล้าและอาหารที่มีแอลกอฮอล์ผสม	2.96	0.92	ปานกลาง
10.	ดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษสำหรับแม่ที่ไม่เคยเลี้ยงลูกด้วยนมแม่หรือเคยมีปัญหาในการให้นมแม่แก่ลูก	2.89	1.02	ปานกลาง
11.	สอนให้แม่ทราบถึงท่าการอุ้มและการให้ลูกอมหัวนมอย่างถูกต้อง	2.89	1.08	ปานกลาง
12.	แนะนำแม่ให้มีการใช้เสื้อยกทรงที่มีขนาดพอเหมาะกับการขยายของเต้านม	2.87	0.92	ปานกลาง
13.	สอนให้แม่ทราบถึงวิธีการให้ลูกดูดนมที่ถูกต้อง	2.83	1.13	ปานกลาง
14.	สอบถามความคิดเห็นของแม่ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.81	0.95	ปานกลาง

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับข้อ	กิจกรรมการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับกิจกรรม
15.	อธิบายให้แม่ทราบถึงความสำคัญของการให้นมแม่ตามความต้องการของลูก	2.77	1.00	ปานกลาง
16.	ให้ความรู้แก่แม่เกี่ยวกับการใช้ยาที่อาจมีผลต่อลูก	2.75	0.80	ปานกลาง
17.	ตรวจสอบสภาพเต้านมและหัวนมของแม่พร้อมกับให้คำแนะนำเมื่อพบภาวะผิดปกติ	2.74	0.96	ปานกลาง
18.	อธิบายให้แม่ทราบถึงนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของโรงพยาบาล	2.61	1.09	ปานกลาง
19.	แจกเอกสารหรือข้อแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.41	1.08	น้อย
20.	อธิบายให้แม่ทราบถึงความสำคัญของการให้แม่และลูกอยู่ห้องเดียวกันภายหลังคลอด	2.21	1.05	น้อย
21.	ให้ความรู้แก่แม่เกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าของนมแม่เป็นรายกลุ่ม	2.18	1.13	น้อย
22.	บันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ลงในใบบันทึกประวัติ	1.88	1.03	น้อย
23.	แจ้งให้แม่ทราบถึงการนำลูกมาดูดนมแม่ภายในครึ่งชั่วโมงแรกหลังการคลอดปกติ	1.71	0.99	น้อย
24.	แจ้งให้แม่ทราบถึงการนำลูกมาดูดนมแม่ภายในครึ่งชั่วโมงแรกหลังแม่รู้สึกตัว จากการคลอดโดยการผ่าตัด	1.52	0.89	น้อย
รวม		2.69	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ รายงานว่า กิจกรรมการพยาบาลในระยะตั้งครรภ์ด้านมารชึ่งแจ้งให้หญิงตั้งครรภ์ทราบถึงผลประโยชน์และวิธีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ย 2.69 นิจนาตามรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มี่ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.19 คือ ข้อ "สอบถามความต้องการของแม่ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่" ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 1.52 คือข้อ "แจ้งให้แม่ทราบถึงการนำลูกมาดูดนมแม่ภายในครึ่งชั่วโมงแรกหลังแม่รู้สึกตัวจากการคลอดโดยการผ่าตัด"

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกิจกรรมการพยาบาล ในระยะคลอด ด้านการช่วยแม่เริ่มให้ลูกดูดนมภายในครึ่งชั่วโมงแรกหลังคลอด จำแนกตามรายชื่อ และรวม

ลำดับข้อ	กิจกรรมการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับกิจกรรม
1.	ขณะแม่รอคลอด ได้ช่วยให้แม่ทราบถึงการปฏิบัติตนหลังคลอด	1.90	1.04	น้อย
2.	นำลูกมาสัมผัสกับแม่แบบเนื้อแนบเนื้อและให้ดูดนมแม่ภายในครึ่งชั่วโมงหลังคลอดปกติและอยู่ด้วยกันอย่างน้อยอีกครั้งครึ่งชั่วโมง	1.52	0.85	น้อย
3.	นำลูกมาสัมผัสกับแม่แบบเนื้อแนบเนื้อและให้ดูดนมแม่ภายในครึ่งชั่วโมงหลังแม่รู้สึกตัว ในรายคลอดผ่าตัดและอยู่ด้วยกันอย่างน้อยอีกครั้งครึ่งชั่วโมง	1.23	0.58	น้อย
รวม		1.55	0.66	น้อย

จากตารางที่ 15 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลรายงานว่า กิจกรรมการพยาบาลในระยะคลอด ด้านการช่วยแม่เริ่มให้ลูกดูดนมภายในครึ่งชั่วโมงแรกหลังคลอดทั้งรายชื่อและรวม อยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการแสดงให้เห็นวิธีเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และวิธีทำให้น้ำนมยังคงมีปริมาณพอเพียง แม้ว่าแม่และลูกจะต้องแยกกัน จำแนกตามรายชื่อและรวม

ลำดับข้อ	กิจกรรมการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับกิจกรรม
1.	สอนแม่ให้ เรียนรู้การให้ลูกอมหัวนมและคาบหัวนม ได้อย่างถูกต้อง	2.89	1.07	ปานกลาง
2.	สอนแม่ให้ เรียนรู้การอุ้มลูกให้ถูกต้อง เวลาให้ลูกดูดนมแม่	2.85	1.08	ปานกลาง
3.	สอนแม่ให้ เรียนรู้วิธีการบีบน้ำนมแม่โดยใช้มือตนเองอย่างถูกต้อง	2.72	1.01	ปานกลาง
4.	แนะนำแม่ให้บีบน้ำนมตนเองบ่อย ๆ อย่างน้อยวันละ 6 ครั้ง เพื่อกระตุ้นให้น้ำนมมาเร็วและมามาก ในกรณีลูกต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ	2.29	1.05	น้อย
5.	ให้ลูกดูดนมแม่อย่างน้อยวันละ 9 ครั้ง ในวันแรกหรือ 2 วันแรก	1.87	0.99	น้อย
6.	ช่วยเหลือแม่ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่โดยการให้ลูกดูดนมแม่ อย่างถูกต้องอีกครั้ง ภายใน 6 ชั่วโมงหลังคลอด	1.73	0.98	น้อย
รวม		2.39	0.79	น้อย

จากตารางที่ 16 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ รายงานว่า กิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการแสดงให้เห็นวิธีเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และวิธีทำให้น้ำนมยังคงมีปริมาณพอเพียง แม้ว่าแม่และลูกจะต้องแยกกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามรายชื่อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย จำนวน 3 ข้อ เท่ากัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2.89 คือ ข้อ "สอนแม่ให้ เรียนรู้การให้ลูกอมและคาบหัวนม ได้อย่างถูกต้อง"

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้าน การไม่ให้อาหาร น้ำ หรืออาหารอื่นแก่เด็กแรกคลอด นอกจากนมแม่ เว้นแต่จะมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ จำแนกตามรายชื่อและรวม

ลำดับข้อ	กิจกรรมการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับกิจกรรม
1.	ไม่สับเปลี่ยนการจำหน่ายหรือการใช้อาหารทดแทนนมแม่ในโรงพยาบาล	3.37	0.85	ปานกลาง
2.	ไม่รับการบริจาคอาหารทดแทนนมแม่หรือการขายในราคาพิเศษจากบริษัทต่าง ๆ	3.25	0.98	ปานกลาง
3.	สร้างความมั่นใจให้แม่ว่าน้ำนมแม่มีเพียงพอสำหรับลูกโดยไม่ต้องให้อาหารอื่น	2.87	0.90	ปานกลาง
4.	งดให้น้ำหรือนมผสมก่อนให้ลูกดูดนมแม่	2.78	1.16	ปานกลาง
5.	อธิบายให้แม่ทราบถึงเหตุการณ์การงดให้น้ำ นมผสม หรืออาหารอื่นแก่ลูกว่าจะทำให้เด็กอึดและไม่ยอมดูดนมแม่หรือดูดได้น้อยลง	2.49	1.01	น้อย
6.	แจ้งให้แม่ทราบว่า กรณีมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์เท่านั้น จึงจะให้น้ำ นมผสม หรือสารอาหารอื่น แก่เด็กได้	2.37	0.98	น้อย
7.	อธิบายให้ญาติและสามีเข้าใจถึงเหตุการณ์การงดให้น้ำหรือนมผสมแก่เด็ก	2.15	1.04	น้อย
8.	งดให้น้ำหรือนมผสมหลังให้ลูกดูดนมแม่	2.01	0.96	น้อย
รวม		2.66	0.55	ปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 17 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ รายงานว่า กิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการไม่ให้อาหาร น้ำ หรืออาหารอื่นแก่เด็กแรกคลอดนอกจากนมแม่ วันแต่จะมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามรายชื่อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย จำนวน 4 ชื่อเท่ากัน ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.37 คือ ชื่อ "ไม่สนับสนุนการจำหน่ายหรือการใช้อาหารทดแทนนมแม่ในโรงพยาบาล" ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ชื่อ "งดให้น้ำหรือนมผสมหลังให้ดูดนมแม่" รองลงมาคือ ชื่อ "อธิบายให้ญาติและสามีเข้าใจถึงเหตุผล การงดให้น้ำหรือนมผสมแก่เด็ก"

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนกิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการให้นม และลูกอยู่ในห้องเดียวกับตลอด 24 ชั่วโมง จำแนกตามรายชื่อ และรวม

ลำดับข้อ	กิจกรรมการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับกิจกรรม
1.	จัดห้องป้อนนมไว้สำหรับแม่ที่ต้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	3.22	1.07	ปานกลาง
2.	อนุญาตให้นำลูกมาอยู่ในห้องหรือนอนเตียงกับแม่ทุกเวลาที่แม่ต้องการ	2.44	1.17	น้อย
3.	อนุญาตให้นำลูกมาอยู่ในห้องเดียวกับแม่ตลอดเวลาทั้งกลางวันและกลางคืน	2.06	1.16	น้อย
4.	อนุญาตให้นำลูกมาอยู่ในห้องเดียวกับแม่ในเวลากลางวันเท่านั้น	1.93	1.05	น้อย
5.	นำทารกแรกคลอดปกติมาอยู่กับแม่ได้เลย โดยไม่ต้องแยกไว้ในห้องทารกแรกคลอดปกติ	1.42	0.91	น้อย
รวม		2.21	0.58	น้อย

จากตารางที่ 18 พบว่าตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ รายงานว่า กิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการส่งเสริมให้นมและลูกอยู่ในห้องเดียวกับตลอด 24 ชั่วโมง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า มีข้อ "จัดห้องป้อนนมไว้สำหรับแม่ที่ต้องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่" ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.22 และอยู่ในระดับปานกลาง อีกจำนวน 4 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 1.42 คือข้อ "นำทารกแรกคลอดปกติมาอยู่กับแม่ได้เลย โดยไม่ต้องแยกไว้ในห้องทารกแรกคลอดปกติ"

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนกิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการสนับสนุนให้ลูกได้ดูดนมแม่ทุกครั้งที่ต้องการ จำแนกตามรายชื่อ และรวม

ลำดับข้อ	กิจกรรมการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับกิจกรรม
1.	แนะนำแม่ เรื่องการให้นมแม่แก่ลูกทุกครั้งที่ลูกหิวและต้องการดูดนม	2.92	1.05	ปานกลาง
2.	แนะนำแม่ เรื่องระยะเวลาที่ลูกใช้ในการดูดนมว่าแล้วแต่ความต้องการของลูก	2.50	1.06	ปานกลาง
3.	แนะนำแม่ ให้ปลุกลูกมาดูดนมแม่ ถ้าลูกหลับนานเกิน 3 ชั่วโมง	2.17	1.12	น้อย
รวม		2.53	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 19 พบว่าตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ รายงานว่า กิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการสนับสนุนให้ลูกได้ดูดนมแม่ทุกครั้งที่ต้องการทั้งรายด้านและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ยกเว้นข้อ "แนะนำแม่ ให้ปลุกลูกมาดูดนมแม่ ถ้าลูกหลับนานเกิน 3 ชั่วโมง" ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนกิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการไม่ให้ลูกดูดหัวนมยาง และหัวนมปลอม หรือหัวนมหลอก จำแนกตามรายข้อ และรวม

ลำดับข้อ	กิจกรรมการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับกิจกรรม
1.	แนะนำแม่ไม่ให้เอาหัวนมยาง และหัวนมปลอม หรือหัวนมหลอก ให้ลูกดูด เพื่อป้องกันการเกิดความสับสนในการดูดนม	2.03	1.07	น้อย
2.	การที่ลูกดูดนมแม่ไม่ได้ แต่ยังสามารถได้ ได้สอนแม่ให้ป้อนนมลูกโดยการใช้ถ้วยหรือแก้วหรือช้อน (cup feeding)	1.75	0.94	น้อย
รวม		1.89	0.83	น้อย

จากตารางที่ 20 พบว่าตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ รายงานว่า กิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการไม่ให้ลูกดูดหัวนมยาง และหัวนมปลอม หรือหัวนมหลอก ทั้งรายข้อ และรวม อยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนกิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จำนวนตามรายชื่อและรวม

ลำดับข้อ	กิจกรรมการพยาบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับกิจกรรม
1.	นัดตรวจสุขภาพแม่และเด็กหลังคลอดภายหลังกลับบ้าน	3.31	1.08	ปานกลาง
2.	ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่แม่ที่มีปัญหาได้ตลอดเวลา ขณะที่แม่อยู่ในโรงพยาบาล	3.20	0.99	ปานกลาง
3.	ให้คำแนะนำแก่แม่หรือวิธีการบีบน้ำนมและเก็บรักษาน้ำนมแม่ไว้ในตู้เย็น เมื่อต้องออกไปทำงานนอกบ้าน	2.93	1.01	ปานกลาง
4.	แจ้งแม่ให้ทราบถึงสถานที่หรือบุคคลที่จะให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการให้นมแม่ ภายหลังกลับบ้าน	2.76	1.13	ปานกลาง
5.	ชักชวนและสนับสนุนพ่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.31	1.05	น้อย
6.	แนะนำพ่อและสมาชิกในครอบครัวช่วยทำงานอื่น ๆ ของแม่ เพื่อให้แม่มีเวลาเลี้ยงลูกเต็มที่	2.06	0.97	น้อย
7.	จัดให้มีกลุ่มสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ขึ้นในโรงพยาบาล	1.62	0.97	น้อย
รวม		2.60	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 พบว่าตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ รายงานว่า กิจกรรมการพยาบาลในระยะหลังคลอด ด้านการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาตามรายชื่อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.31 คือข้อ "นัดตรวจสุขภาพแม่และเด็กหลังคลอดภายหลังกลับบ้าน" และอีกจำนวน 3 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 1.62 คือข้อ "จัดให้มีกลุ่มสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ขึ้นในโรงพยาบาล"

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการจัดการทางการแพทย์พยาบาล และกิจกรรมการพยาบาล จำแนกตามการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการจัดการทางการแพทย์พยาบาล ของพยาบาลผู้บริหาร ตามการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จำแนกเป็นรายด้านและรวม

ลำดับข้อ	กิจกรรม	อบรม		ระดับ	ไม่เคยอบรม		t	
		N = 33			N = 13	ระดับ		
		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1.	การวางแผน	2.53	0.85	ปานกลาง	2.14	0.77	น้อย	1.43
2.	การจัดระบบงาน	2.39	0.79	น้อย	2.01	0.60	น้อย	1.55
3.	การอำนวยความสะดวก	2.42	0.72	น้อย	2.13	2.64	น้อย	1.28
4.	การควบคุม	2.42	0.73	น้อย	2.06	0.74	น้อย	1.52
รวม	การจัดการ	2.45	0.73	น้อย	2.09	0.56	น้อย	1.58

$p < .05$ ($t_{.05} = 2.03$, $df = 44$)

จากตารางที่ 22 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการจัดการทางการแพทย์พยาบาลของตัวอย่างประชากรพยาบาลผู้บริหาร จำแนกเป็นรายด้านและรวมด้าน ระหว่างกลุ่มที่เคยได้รับการอบรมและกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการอบรม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล ของพยาบาลประจำการ ตามการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ จำแนกเป็นรายด้านและรวม ตาม 8 ขั้นตอนของบันได 10 ขั้น สู่ความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

ลำดับข้อ	กิจกรรม	อบรม		ไม่เคอบรม		ระดับ	t	
		N = 80	ระดับ	N = 144	ระดับ			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1.	การชี้แจงให้หญิงตั้งครรภ์ทุกคนทราบถึงประโยชน์และวิธีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.85	0.58	ปานกลาง	2.60	0.67	ปานกลาง	2.83*
2.	การช่วยแม่เริ่มให้ลูกดูดนมภายในครึ่งชั่วโมงหลังคลอด	1.55	0.63	น้อย	1.55	0.68	น้อย	0.09
3.	การแสดงให้เห็นวิธีเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และวิธีทำให้น้ำนมยังคงมีปริมาณพอเพียงแม้ว่าแม่และลูกจะต้องแยกกัน	2.59	0.73	ปานกลาง	2.28	0.80	น้อย	2.86*
4.	การไม่ให้อาหาร น้ำ หรืออาหารอื่นแก่เด็กแรกคลอดนอกจากนมแม่ เว้นแต่จะมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์	2.70	0.53	ปานกลาง	2.64	0.57	ปานกลาง	0.90
5.	การส่งเสริมให้แม่และลูกอยู่ในห้องเดียวกันตลอด 24 ชั่วโมง	2.20	0.53	น้อย	2.22	0.61	น้อย	-0.27
6.	การสนับสนุนให้ลูกได้ดูดนมแม่ทุกครั้งที่ต้องการ	2.65	0.86	ปานกลาง	2.46	0.83	น้อย	1.58
7.	การไม่ให้ลูกดูดหัวนมยาง และหัวนมปลอมหรือหัวนมหลอก	1.96	0.81	น้อย	1.85	0.84	น้อย	0.97
8.	การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2.71	0.69	ปานกลาง	2.53	0.66	ปานกลาง	1.91
รวม		2.62	0.47	ปานกลาง	2.44	0.54	น้อย	2.49*

$p < .05$ ($t_{.05} = 1.96$, $df = 222$)

จากตารางที่ 23 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของตัวอย่างประชากรพยาบาลประจำการ จำแนกเป็นรายด้านและรวมด้าน ระหว่างกลุ่มที่เคยได้รับการอบรม และกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการอบรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ "ชี้แจงให้หญิงตั้งครรภ์ทุกคนทราบถึงประโยชน์และวิธีการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่" ข้อ "แสดงให้แม่รู้วิธีเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และวิธีทำให้น้ำนมยังคงมีปริมาณพอเพียงแม้ว่าแม่และลูกจะต้องแยกกัน" และข้อรวมกิจกรรมการพยาบาล

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในโรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของพยาบาลผู้บริหาร และพยาบาลประจำการ ที่รายงานปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ด้านผู้ให้บริการ จำแนกเป็นรายชื่อ

ลำดับข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	พยาบาลผู้บริหาร		พยาบาลประจำการ		รวม	
		N = 46		N = 224		N = 270	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.	มีห้องทารกแรกคลอดปกติเพื่อแยกทารกแรกคลอด ไม่ให้อยู่กับแม่หลังคลอด ตามกฎระเบียบของโรงพยาบาล	34	73.91	165	73.66	199	73.70
2.	สื่อและวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ มีจำนวนไม่เพียงพอ	21	45.65	100	44.64	121	44.81
3.	อัตรากำลังของบุคลากรมีไม่เพียงพอ	22	47.83	96	42.86	118	43.70
4.	ไม่มีการจัดประชุม อบรม สัมมนาแก่บุคลากรเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	19	41.30	98	43.75	117	43.33
5.	มีการโฆษณาหรือจำหน่ายนมผสมในโรงพยาบาล	17	36.96	98	43.75	115	42.59
6.	ไม่มีนโยบายกำหนดไว้ชัดเจน	16	34.78	89	39.73	105	38.89
7.	ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคลากร	14	30.43	86	38.39	100	37.04
8.	ขาดการประสานงานระหว่างบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	14	30.43	84	37.50	98	36.30
9.	ขาดการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคลากร	14	30.43	80	35.71	94	34.82
10.	ขาดการนิเทศงานแก่บุคลากร	9	19.57	76	33.93	85	31.48
11.	ไม่มีการวางแผนปฏิบัติงาน	11	23.91	65	29.02	76	28.15
12.	ขาดความร่วมมือจากสูติแพทย์และกุมารแพทย์	13	28.26	62	27.68	75	27.78
13.	ไม่มีบุคลากรรับผิดชอบโดยตรง	10	21.74	64	28.57	74	27.41
14.	ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง	9	19.57	64	28.57	73	27.04

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ลำดับข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	พยาบาลผู้บริหาร		พยาบาลประจำการ		รวม	
		N = 46		N = 224		N = 270	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15.	ขาดการส่งต่อข้อมูลให้ผู้ร่วมงาน	9	19.57	54	24.11	63	23.33
16.	สถานที่ปฏิบัติงาน ไม่มีความเป็นส่วนตัวและไม่เหมาะสม	7	15.22	51	22.77	58	21.48
17.	ขาดที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหา	9	19.57	40	17.86	49	18.15
18.	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	6	13.04	31	13.84	37	13.70
19.	บุคลากรมีทัศนคติไม่ดีต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	2	4.35	7	3.13	9	3.33

จากตารางที่ 24 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลผู้บริหารและพยาบาลประจำการ ร้อยละ 73.70 รายงานว่า ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ด้านผู้ให้บริการ คือ ข้อ "มีห้องทารกแรกคลอดปกติเพื่อแยกทารกแรกคลอดไม่ให้อยู่กับแม่หลังคลอดตามกฎระเบียบของโรงพยาบาล" ร้อยละ 44.81 และร้อยละ 43.70 รายงานว่า ข้อที่เป็นปัญหาและอุปสรรค คือ ข้อ "สื่อและวัสดุที่ศูนย์บริการต่าง ๆ มีจำนวนไม่เพียงพอ" และ ข้อ "อัตรากำลังของบุคลากรมีไม่เพียงพอ" ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของพยาบาลผู้บริหาร และพยาบาลประจำการ ที่รายงานปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ด้านผู้รับบริการ จำแนกเป็นรายชื่อ

ลำดับข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	พยาบาลผู้บริหาร		พยาบาลประจำการ		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เงินผลจากการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ทำให้ความต้องการให้นมแม่แก่ลูกลดลง	28	60.87	167	74.55	195	72.22
2.	เด็กพิการ เด็กคลอดก่อนกำหนด เด็กเจ็บป่วย ทำให้คุณแม่แม่ไม่ได้	34	73.91	157	70.09	191	70.74
3.	มีน้ำมูกน้อย หรือไม่มีน้ำนม	27	58.70	141	62.95	168	62.22
4.	ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนเพื่อเตรียมตัวเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	25	54.35	132	58.93	157	58.15
5.	มีความผิดปกติของเต้านมหรือหัวนม	28	60.87	126	56.25	154	57.04
6.	ขาดความมั่นใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	24	52.17	128	57.14	152	56.30
7.	ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องผลเสียของการเลี้ยงลูกด้วยนมผสม	20	43.48	125	55.80	145	53.70
8.	มีความเชื่อว่า แม่หลังคลอดต้องการพักผ่อนมาก ๆ	21	45.65	117	52.23	138	51.11
9.	ขาดการเตรียมตัวในระยะตั้งครรภ์	24	52.17	112	50.00	136	50.37
10.	มีความเชื่อว่าการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่จะทำให้รูปทรงเสีย	19	41.30	113	50.45	132	48.89
11.	ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องประโยชน์ของนมแม่	17	36.96	107	47.77	124	45.92
12.	มีความเครียดจากหน้าที่การงานหรือธุรกิจที่ทำอยู่	22	47.83	93	41.52	115	42.59
13.	รับประทานยาบางอย่าง ซึ่งจะมีผลต่อการให้นมลูก	21	45.65	88	39.29	109	40.37
14.	มีสุขภาพไม่แข็งแรงหรือเจ็บป่วย	22	47.83	87	38.84	109	40.37
15.	เด็กได้คุณแม่ผสมหรือกลูโคสก่อนคุณแม่แม่ ทำให้เคยชินกับหัวนมยาง	17	36.96	91	40.63	108	40.00

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ลำดับข้อ	ปัญหาและอุปสรรค	พยาบาลผู้บริหาร		พยาบาลประจำการ		รวม	
		N = 46		N = 224		N = 270	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
16.	มีความเชื่อว่าการเลี้ยงลูกด้วยนมผสมเป็นเรื่อง ทันสมัย	14	30.43	77	34.38	91	33.70
17.	ไม่พร้อมที่จะตั้งครุรก	9	19.57	35	15.63	44	16.30
18.	พ่อหรือญาติไม่สนับสนุนให้ลูกกินนมแม่	6	13.04	36	16.07	42	15.56

จากตารางที่ 25 พบว่า ตัวอย่างประชากรพยาบาลผู้บริหารและพยาบาลประจำการ ร้อยละ 72.22 รายงานว่า ปัญหาและอุปสรรคของการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ด้านผู้รับบริการคือ ข้อ "เจ็บแผลจากการผ่าตัดลูกออกทางหน้าท้อง ทำให้ความต้องการให้นมแม่แก่ลูกลดลง" ร้อยละ 70.74 และร้อยละ 62.22 รายงานว่า ข้อที่เป็นปัญหาและอุปสรรคคือ ข้อ "เด็กพิการ เด็กคลอดก่อนกำหนด เด็กเจ็บป่วย ทำให้ดูนมแม่ไม่ได้" และ ข้อ "มีน้ำมูกน้อย หรือไม่มีน้ำนม" ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย